

**БОРИС ЗУБКОВ, ЕВГЕНИЙ
МУСЛИН
ПРОСТО ХЛЯБ**

Превод от руски: Цветан Северски, 1971

chitanka.info

Дръжката на мотиката падна от небето. Бурята разроши покрива на дървената хижа, подгони водата в реката и извади с корените висок млад ясен — подмит от водата и прекършен от вятъра. Ясенът падна в краката на човека точно когато той искаше да направи от нещо дръжка на мотиката. На коловете, забити около неговото жилище, висяха най-различни остриета за мотики — тесни и широки, раздвоени, гребла, наподобяващи рибена кост, извити като птичи клюн, с три и четири зъба... Всяка мотика имаше свое мъжко име. На коловете бяха: Резачът на Корени, Търсачът на Искри, Търнокопът и Тежкия Удар.

Човекът разсъблече сивата кора на ясена, разплете младите дървесни нишки, изглади дървото и взе да майстори от него сап. А в това време пролетната земя спеше и чакаше. Човекът съзнаваше, че на много дни път наоколо, а може би и по цялата земя той сам се готвеше за трудна и сложна работа. Може би затова така дълго избира мотиковите остриета, докато не намери най-тежкото и широко, наречено Майстор на Мазоли. Никой мъж от рода му, пък и по цялата земя, не би се решил да започне копане с такава тежка и голяма мотика.

Когато изглади дръжката на мотиката, човекът излезе на поляната и хвърли мотиката нагоре, така че тя се завъртя, засвистя и се превърна в бляскав диск. Човек би си помислил, че се е появила летяща чиния. Дискът известно време летя над облаците, после взе да слиза надолу и тук го срещна широката длан на човека така ловко, че дискът изведнъж се превърна отново в мотика. Нагоре-надолу летеше бляскав диск, а човекът, забравил, че е сам, високо се смееше от успеха на това безхитростно забавление, който той нарече празник на Мотиката.

После дойде празникът на Първия Удар в твърдата и пълна с камъни земя. Мотиката сечеше искри. Мирисът на земя се смесваше с мирис на изгоряло. Стоманеното острие на мотиката бързо се назъби и човекът отчаяно сведе глава. Желязото кова и точи сам, никой не му помогна, но всяка искра като че ли изгаряше сърцето му.

Вечерта, седейки на прага, той дълго разглеждаше нараненото острие. Размишляваше. И накрая му хрумна да закръгли краищата на мотиковата дъга, така че при удар о камък мотиката да се плъзга встрани и да не се наранява. Доволен от своето откритие, човекът сладко заспа.

Това бе сън тревожен, но дълбок; сън на изморен селянин. На сутринта забрави нощното безпокойство, взе в шепата си тежки и големи зърна и усети в тях тръпки на тъга по рохкавата пръст.

Той сееше с две ръце от завързаната на гърдите му крина и зорко следеше къде падат крайните зърна — хем да не се пилее посеvät, хем да е и равномерно засято.

Никой не му помагаше и той се стараяше да не мисли за своята самота. Когато не мислиш за нещо, ръцете ти работят по-ловко.

След ден, като венец на успеха му прошумя последният дъжд. Разбира се, човекът не знаеше, че дъждът е последен, че ще се заниже върволица от сухи дни, и беше спокоен.

Съвсем наскоро на небето се закрепил знойно и безжалостно лято. Слънцето с безсмислена ярост пиеше от земята всички сокове. Въздухът пожълтя и като камбана звънеше знойната сухота. Реките пускаха бяла пара. Изнемогвайки от жажда, земята се напука и стъбълцата с последни сили се мъчеха да запазят зеленината, стоейки сред пукнатините като сред пропасти. Опитвайки се да спаси нивата, човекът прокопа дълбока канавка и като послушно дете поведе водата на реката. Възторгът му нямаше граници: нежните стебла засмукаха с пресъхналите си гърла живителната влага и наляха едри и сочни класове.

Тогаво капнаха и първите едри капки дъжд. Природата щедро разтвори ръце. Природата малко закъсня, но човекът не ѝ се сърдеше, той я спечели срещу много труд.

До тесния дом, построен само за един човек, стърчеше жътвен сърп. Разбира се, дойде и неговият ред, макар че с този инструмент през вековете са си служили само жените...

Жътва от тъмно до тъмно. Сърпът със светлината на полумесец, а класовете — запазили златния слънчев блясък. И когато режеше стеблата до земята, в едната му ръка светеше лунният сърп, а в другата — прегорялото слънце. Човекът имаше цвета на бронзов полубог.

И времето на юли не изгуби напразно. До езерото откри воденични камъни и от тях направи малка ръчна воденица: неподвижният камък, поставен отдолу, служи за основа, а горният се върти и стрива зърното.

Жалко беше да гледаш как тези красиви и кръгли зърна се превръщат в смляно брашно. Разбира се, човекът не пропусна преди

това да просее зърното от плевелите. А бялото брашно, като добър стопанин, сипа в хамбар. Пъхнеш ръка в хамбара — хладно, но не много, а по-навътре — топло, като че ли се допираш до живо тяло. Вземеш го в шепа — бяло зайче, отвориш шепата — плисне се като малко планинско поточе — пак живо...

Взе в ръка първата питка, свежа, дъхава, гореща, пречупи я и... Откъм реката се разнесе гърмящ шум. Иззад хълмистия бряг се показва плаващ във въздуха нов едноместен аеробус.

Човекът въздъхна, сложи питката в тънка и прозрачна пластмасова кутия и я мушна под прага на хижата.

В същото време шумът стихна и аеробусът кацна ма земята. Човекът отвори прозрачния капак в носовата част на машината и изключи автопилота.

Така завърши годишният отпуск на Главния химик в Института по синтетично хлебопроизводство.

Публикувано във вестник „Септемврийче“, брой 41/1971 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.